

0087/22/01

Lore Pintus - Herman
Testimony - March 1957

Interview by Gideon Drach

G.D.

בית לחמי הגיטאות
פ"ש יצחק קצנבלסון

108

רעד לאיטוף ודקומנטציה
על תחתית החלוצים בחולצה

ש א ל ו

מיון 1960
כ"ב 10/11
4

א. פרטים אישיים על מוסר הפרות:

1. השם ושם המשפחה: אורה הרמן (Cde Pinkus)
2. מתי ואיפה נולדת: 1935/11/10 ג'וש Goldsberg/DL
3. נתיבות ההורים: צ'כיה
4. נתיבות, בשנת 1935: ה' ב-1 בספטמבר 1939: צ'כיה
5. האם היגרת מארץ אמה לפניך עד לשנת 1940 (אם במסגרת תרבותית נא לציין זאת)?
יולי 1936 מברוקלין לאמסטרדם, אוקטובר 1938
6. איזה היגוך קבלת (מסורתי, צירני וכו') אדרי
7. השכלתך ג'ימס סטריט ג'וניור, קולומביה
8. האם השתייכת לתנועות נוער? (ציין את השם ואת האופי שלהן)
אג'ת ה'36
9. האם היית בהכשרה (ציין את המקום ואת התאריך) December 1941 (אג'ת תל אביב)
10. המקצוע שלך, עם פרוז השלחמה אג'ת עכשיו אורני 1938
11. מקצוע אביר אורני
12. מצבך המשפחתי (רצוי לציין תאריכי הנישואין ולידה הילדים) 1946 אג'ת
13. האם היית קרוב לרדיפות אנטי-יהודיות עד לשנת 1940? (ציין איזה רמתי)
1952

ב. מפלישת הגרמנים להולנד עד לפאסי סטחארדן:

1. מקום מגוריך בעת הפלישה (במסגרת משפחית או אחרת)?
אמסטרדם 1938, הסוכ'ים
2. שרותך בצבא החולצני
3. האם היית בהסגר הולנדי כנתיב גרמני?
4. האם זכורים לך מקרים מיוחדים של תגובת האוכלוסייה ההולנדית בזמן הפלישה. כלפיך כאל יהודי?
5. האם נסית לברוח לארץ ביישראלית בשנת הכיבוש הראשונה? לא
6. מה ירע לך על היריבים ב"החלוץ" או במסודות הכשרה אחרים על בריחה לארץ ביישראלית?
7. האם תוכל להגדיר עכשיו מה חשבת אז על כוונות הגרמנים לבני היהודים?
das allerschlimmste Befindlich

8. האם השפיעו טאורצות הימים האלו על השקפותיך בנוגע ליהדות וציונות?

לא

9. מסר נא בקיצור על פעולות תנועתיות באותה תקופה (פגישות וכינוסים, סמינריונים,

ירחי לימוד, ביקורי מדריכים, סרסות הכשרה וכו')
 Die Gruppe der kurbeligen Arbeiter
 Bestand, noch Menge an Weg, Charles der Milk 1942. Museumstraße

10. האם היית מעורב אישית במאורעות שניתה פברואר 1941?

לא

11. איך השפיעו החוקים האנטי-יהודיים על חיך החברתיים ועל פעילותך הסקופית?

Man muss sich nicht in die Welt der Juden einlassen.

12. האם הוכל לומר מה הייתה נעשה על ה"יודסה ראש" בראשית פעולתך?

13. מה הם זכרונותיך האישיים הקטורים במסרי מוסתאוזן?

Mein Bruder und einige alte
 Freunde werden am 11. Juni 1941 erschossen und nach Buchenwald verschleppt.

ג. מסתמך מוסתאוזן על התחלת הגירוסים לפולין:

1. מקום מגוריך ביוני 1941, עו מתי שהיה עם, ומה אילץ אותך לעזוב את המקום ולאן?

30, Kurland

2. באיזו מסגרת השמכת לעבוד?

האם גוייסת לסחנות עבודה, איך ומתי שרחרחת?

4. האם היה לך תפקיד או מקום במסגרת ה"יודסה ראש"?

5. באותה תקופה נשלחו יהודים רבים לסחנות ריכוז באמסטרדם ובגובנוואלד, הזכר אתה

מקרים כאלה בסביבתך?

6. האם היו לך או תכניות לברוח או להסתתר? סתהי? מה עשית בכדי להציעם תכניות אלה?

7. האם היה לך טעם עם ארגונים בלתי ליגאליים? עם איזה?

damals noch nicht.

ד. התחלת הגירוסים:

הפרה על תקופה זאת יש לגנות פרות רצופה ומקיפה ואין לבססם אותה לשאלות ותשובות בלבד. השאלות תפקידן אינו אלא לרענן את הזכרון ולקבוע את סדר הפרטים.

א. האם נסית לקבל תחנת מה"יודסה ראש" על תעודת הזיהוי שלך (הכרונה לחותמה שניתנה עם התחלת הגירוסים לרוטשברוק ביולי 1942 ל-17,500 מעובדי ה"יודסה ראש", התחמת שיחרור מגירוס "עו להודעה חדשה")

לא

ב. מסור נא פרטים על חייד, תנאי הסגורים שלך, פרנסתך וכו' בתקופה, שבה בית בה מסתובב
התחמת הזאת

1. באם לא הצלחת להשיג את התחמת, תאר מה גרם לכשלוך זה
Wir bewachten schon Juli - August 1942

2. א. עס איזה ארגונים ואישים סמחותרת באת בסגע בארחת תקופה
Plano von Opatowitz
Wir waren illegale Organisationen, evangelischen, lutherischen, christlichen

ב. מסור נא על נסיונותיך להקים סגע כזה
mit Com. Opatowicz, einer Gruppe

ג. איזה טאורע הניס אותך להפע את המספ?
unbekannt ist manchmal hundertmal, seit wir nicht mehr auf, um um zu helfen.

ד. על איזה אירגונים סמחותריים סמעת בכלל בימים אלה?
Wir hörte von der Arbeit der Techniker, hatte aber keinen Kontakt mit ihnen.

5. א. סה סמעת בימים אלו על אפשרויות סמסירות של הצלה?
?

ב. סה היחה חסיבה שלא נסית לברוח בארץ בלחי ליגאלי סהולנד ענד בשנת 1941?
?

4. א. האם זוכר אתה מה היה ידוע לך בימים ההם על גורל היהודים הנשלחים לפולין?
Wir hörte täglich auflesen Radio.

ב. סחי סמעת פסס ראשונה של הסמדה המרבית בארץ?
?

ג. סה ידעת על סחנות ריכוז אחרייך?
Wir hörten im auflesen Radio über das Lager bei Lublin

ד. האם זוכר אתה פגישות או שירות, בהן דובר על גורל הסרגנספורטים ושל הסמסל במחנות?
Radio. Wir lasen illegale Zeitungen.

ה. באיזו מידה הספיע סגב ידיעותיך בשעת זה על ההלסחך להסחחך?
Wir waren für den Fall, dass wir gepferkt würden, gebremst, es aber später doch nicht.

ו. באיזו מידה הספיע ארגון ההכשרה על סר התנהגותך במחצית הסנית של 1942?
?

5. א. סחי התחלת להיות "בלחי ליגלי"?
Juli oder August 1942

ב. האם היחה תקופה, בה היית "ליגלי" ו"בלחי ליגלי" גם יחד?
?

ג. מסור נא פרטים על מידת הסרואתך ודרכי הסחחותרך
?

ד. באיזו סידה היית מלוי בגורמים כמו חיצוניות, מלישתד בשפה ההולנדית וכו'?

Ich hatte sehr jüdisch ein, aberse harte, dummle hant. konnte gut Holländisch.

6. א. מסודר בא פרטים על המארחים הלא-יהודיים, אשר נביתם הסתמרת

Ich war auf 5 Plätzen untergebracht.
Zuerst war ich bei einer Gruppe untergebracht. Konversations-
im Hause, aber der Freund ב. מה היה מעמד, מקצוע, מצבם הספחתי, מצבם הכלכלי?
erhielt im Haus jemanden Vater, der sie aus aufnahm. Es waren
auch 3 Unterwörter von Hause, darunter 2 jüd. Arbeiter. Ich blieb bei
3 Menschen und ב. מה היו השקפותיהם הפוליטיות והדתיות, גישתם לשאלת היהודים?
musste gegen hebräer Verhältnisse fort. Später war ich bei einer kleinen
jüdischen Familie, Kindersartiken. Dem Hause ich in einem alten jüdischen
Haus, der von Osten in einem kleinen Ort א. מה הייתה הסיבה, שבגללה עזבת סוף סוף את ביתם של
Schneiders, evangelist. Eine Adresse von einem Prediger dort waren
auch, meine Eltern untergebracht. ה. האם פסקת על הקשר אדם גם אחרי המלחמה?

א. מי היו החברים, אשר דאגו לך ציטי חייר ^{השומר}
Papier für die Organisation v. Juden in. (Steuer-Unterstützung etc)

ב. מה היה הקשר הראשון שלך וסי הכיא אותך למקום-הסתרה?

Ich wurde mir verstecken durch eine Hebräer, die einen halben Mann
hatten: sie hatte eine Tochter - ב. ממי קיבלת את העזרה הזוהרי המזוייפת סלוד?
und einen Mann, der für den ich die Papier ^{השומר}
gekauft habe, obwohl, weil
er eine Verhältnisse mit ihr abwechselte. Von der Gefahr gefolgt, musste er
eine Adresse geben ר. מסודר בא על הצעים, שעשית בירוסמן אדם בימי הירודך בהסתה?
geben.

8. א. האם היית בסתבה ריכוז בהולנד?
Wohin kamen sie hundert nach Veldwijk.
Juni-Juli 1944. 44 ב. מסודר בא פרטים על מסודר ועל חייר בסתבה

Wohin Eltern waren nach Hoesenstand gebracht, ich wurde im Versteck
Wohin das eine Befreiung im Jahre 1945, 16 April.
Meine Eltern kamen aus ב. מתי ובאיזו דרך שוחררת
(Hoesenstand zurück.)

א. ציין את מסרת החברים שפורו לך לצאת מהסתבה
Von Veldwijk kamen ich wieder
mit der Chancen der Hebräer in Kontakt. Vor allem hieß Walter
Ich will mich bei einer illegalen Tätigkeit: z.B. Brauen eines kleinen
Wassers zum Trinken durch die normalisierten Verhältnisse von Papier
Verbindung mit dem Ausland.

9. א. מתי עברת את הגבולות לבלגיה ולצרפת?

ב. מי היו הסודיכים בדרך?

ג. עם איזה חברים נספת יחול?

ד. מסור נא פרטים על הנסיגה עצמה.

10. א. תאר את ימי שהותך בצרפת, את סקומות עבודתך עם

ב. האם קיימת קשר עם חברים אחרים, עם מי?

ג. ציין את שמות החברים הפעילים בצרפת ואת תפקידיהם

11. א. אם עבדת כפועל בגרמניה, תאר נא פרשה זאת

12. א. האם השתתפת בנסיגות לעבר את הגבול הספרדי? אם כן, מסור נא פרטים על פרשה

זאת

13. א. אם נתפסת בנסיגון להבריה גבולות, ספר נא על נסיגות מאסרך ועל תקופת היותך בשבי

ובמחנה

Handwritten signature and date: 1946

ה. שאלות נוספות לתגרים, שהיו פעילים במחתרת

1. איזה תפקידים מילאת בתנועת הנוער ובאירגון החלוצי לפני תקופת המחתרת?

2. תאר את ראשית פעילותך במחתרת. מי קרב אותך לפעילות? איזה תפקידים מילאת?

3. מסור נא פרטים על התפתחות עבודתך במחנה, ועל סוגי הפעולה בה. השתתפת _____
- _____
- _____
- _____
4. תאר חלקך בהספקת ביירות מזוייפים _____
- _____
- _____
5. תאר סיפולך בהספקת תלושי מזון _____
- _____
6. האם היית פעיל בהשגת כסף לסימון הפעילה? תן תיאור של פרשה זאת _____
- _____
7. האם היית פעיל בהכנת סקומרת הסתר? _____
- _____
8. באם השתתפת בהיפוש דרכים לצרפת, תן תיאור של פעולה זאת _____
- _____
9. באם היית פעיל בהעברת חברים מעבר לגבולות - תאר פרשה זאת _____
- _____
10. האם גזרת באירגון העבודה בצרפת? מסור נא פרטים על פעולה זאת _____
- _____
- _____

הערות:

- א. יש לערוך את הנפאל למסור פרטים וכדאי הערכה על חברים נעדרים.
- ב. כל צילום, תמונה, מכתב, כתב-יד, פרטום תנועתי ודברי-זכרה אחרים שתקופת השלמה - יש להם ערך דוקומנטארי רב. יש לבקש חוסר זה לשם העתקה או צילום.
- ג. יש להראות למוסר העדות את פירוט הנושאים (רשימה ב') ולעודדו לכתוב בהרחבה על אופן הפרשיות, שהיא מתמצא בהן.

Nr. 108

März 1957

G.D.

LORE HERMANN / PINTUS /

Allgemeine Uebersicht:

Mitglied des Jung-Maccabi. War untergetaucht, dann verhaftet und nach Westerbork gebracht. Schrieb literarische Aufsätze und Gedichte, von denen einige im "Aufbau" erschienen.

A.

Personalien

1. Lore Hermann / Pintus /
2. Godesberg 9.V. 1921
3. Deutsch
4. " deutsch
5. Im Januar 1936 mit den Eltern von Berlin nach Amsterdam.
6. Liberal
7. Mittelschule, Matura
8. Jung-Maccabi 1936
9. Deventer Vereinigung / Säuglingspflegerin /
10. Kindergärtnerin, Zeichenlehrerin
11. Kaufmann
12. Verheiratet, 1946, Kinder Judith Okt. 1948, Chanah 1952
13. -----

B.

Mai 1940 - Juni 1941

- 1.. In Amsterdam bei den Eltern
- 2,3,4, -----
5. Nein
6. -----
7. Ich habe das Allerschlimmste befürchtet
8. Nein

9. Die Gruppe des Jung-Maccabi bestand noch lange im Krieg, etwa bis Mitte 1942. Zusammenkünfte.
 10. Nein
 11. In meinem Kindergarten musste ich die christlichen Kinder entlassen.
 12. -----
 13. Mein Bruder und einige gute Freunde wurden verhaftet am 11. Juni 1941 und nach Mauthausen verschleppt.
-

C. Juni 1941 - Juli 1942

1. In Amsterdam bei den Eltern
 2. Kindergarten im Rahmen der jüdischen Gemeinde.
 - 3,4,5, -----
 6. Verschiedene Fluchtversuche schlugen fehl
 7. Damals noch nicht
-

D. Ab Juli 1942

1. a. Nein
b. ----
c. Wir tauchten schon Juli - August 1942 unter. (d.h. meine Eltern und ich).
2. a. Wir waren untergetaucht bei Pfarrer Overdwin, Leiter einer illegalen Organisation, evangelisch, calvinistischen Charakter;
b. Mit Corry Overdwin, seiner Schwester, arbeitete ich früher einmal zusammen, sie suchte uns auf, um uns zu helfen.
c. ----
d. Ich hörte von der Arbeit des Hechalutz, hatte aber keinen Kontakt mit ihm.
3. a, b, ----
4. a. Ich hörte täglich englisches Radio

- b ----
 c etwa Anfang 1943 hörten wir einen englischen Radiobericht über die Zustände im K.Z. Mauthausen.
- d Radio, wir hörte lasen illegale Zeitungen.
- e Wir hatten Veronal bekommen, für den Fall, dass wir gepackt würden, gebrauchten es aber später doch nicht.
- f ----
5. a Juli oder August 1942
- b, c, ----
- d Ich sah jüdisch aus, schwarze Haare, dunkle Haut. Konnte gut holländisch.
6. a Ich war auf 5 Plätzen untergetaucht
- b ~~Darunter~~ ^{Zuerst} war ich bei einer Wegerin untergetaucht. Kontorarbeiterin im Haag. Ihr Freund arbeitete im Büro meines Vaters, deswegen hat sie uns aufgenommen. Es waren noch 3 Untertaucher im Haus, darunter 2 holländische Studenten. Ich blieb dort 3 Monate und musste wegen interner Verhältnisse fort.
- c Später war ich bei einer kommunistischen Familie, Zirkusartisten.
- d Dann kam ich zu einem alten Fräulein Henriette van Oosten in Amsterdam, Schneiderin, evangelisch. Eine Adresse von Pfarrer Overduin. Dort waren auch meine Eltern untergetaucht.
- e Ja
7. a Dort zeichnete ich falsche Papiere für die Organisation des Herrn Overduin. (Stempel, Unterschriften etc)
- b Bei Frl. van Oosten wurden wir verraten durch eine deutsche Frau, die einen Araber zum Mann hatte; sie verriet aus Eifersucht den Mann, für den ich die Papiere gefälscht hatte. Sie tat es aus Eifersucht, weil er das Verhältnis, das er mit ihr hatte, abbrach. Von der Gestapo gefoltert, musste er unsere Adresse preisgeben.
8. a Meine Eltern und ich kamen nach Westerbork Juni, Juli 1944.
- b Meine Eltern wurden nach Theresienstadt geschickt, ich konnte in Westerbork bleiben bis zur Befreiung 16. April 1945.
- c Meine Eltern kamen aus Theresienstadt zurück.
- d In Westerbork kam ich wieder mit den Chawerim des Hechaluz in Kontakt. Vorallem mit Kurt Walter.

Ich half Kurt bei seiner illegalen Tätigkeit. Z.B. beim Bauen eines kleinen Wagens zum Flüchten durch die Kanalisation. Verstecken von Papieren, Verbindung mit der Aussenwelt.

9. a,b,c,d, -----
10. a,b,c, -----
11. a, -----
12. a, -----
13. a Auf Alijah 1946
-